

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

**w latach 2013-2015
in the years 2013-2015**

**Aktywność ekonomiczna
ludności Polski
Labour force survey
in Poland**

Informacje
i opracowania
statystyczne
*Statistical
information and
elaborations*

WARSZAWA 2016 WARSAW

Opracowanie publikacji <i>Preparation of the publication</i>	GUS, Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy <i>CSO, Demographic and Labour Market Surveys Department</i>
kierujący <i>supervisor</i>	Agnieszka Zgierska Dyrektor Departamentu Badań Demograficznych i Rynku Pracy <i>Director of the Demographic and Labour Market Surveys Department</i>
zespół <i>team</i>	Hanna Strzelecka, Iwona Biały, Małgorzata Cacko, Katarzyna Derucka, Magdalena Łączyńska, Elżbieta Matuszewska-Kafarska
tłumaczenie <i>translation</i>	Irena Skrzypczak
współpraca <i>co-operation</i>	Waldemar Popiński Departament Metodologii, Standardów i Rejestrów, GUS <i>Methodology, Standards and Register Department, CSO</i>
Projekt okładki <i>Cover design</i>	Lidia Motrenko-Makuch
Druk i oprawa <i>Printed and bound by</i>	Zakład Wydawnictw Statystycznych <i>Statistical Publishing Establishment</i>
	ISSN 2353-544X
Publikacja dostępna w Internecie – www.stat.gov.pl	<i>Publication available on Internet – www.stat.gov.pl</i>

PRZEDMOWA

Niniejsza publikacja stanowi kontynuację wcześniejszych opracowań przedstawiających w sposób zbiorczy uogólnione wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Celem tego opracowania było zestawienie podstawowych informacji z badania w szereg czasowy, ułatwiający analizę zmian na rynku pracy.

Prezentowana publikacja przedstawia wyniki badań kwartalnych przeprowadzonych w latach 2013-2015 i analogicznie jak w poprzedniej edycji dotyczącej lat 2010-2012, wzbogacona została o dane średnioroczne.

Publikacja przygotowana została przez zespół pracowników Wydziału Zasobów Pracy w Departamencie Badań Demograficznych i Rynku Pracy GUS, przy współpracy z Departamentem Metodologii, Standardów i Rejestrów GUS oraz Centrum Informatyki Statystycznej – Wydział Systemów Pozyskiwania Danych w Radomiu.

Bieżące wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności można znaleźć w Internecie pod adresem: <http://www.stat.gov.pl>; obszar tematyczny: *Rynek pracy*. Wyniki badania prowadzonego w poszczególnych krajach Wspólnoty Europejskiej jako Labour Force Survey dostępne są na stronie Eurostat pod adresem: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/statistics-illustrated>.

Liczymy na Państwa dalszą współpracę w doskonaleniu zawartości publikacji, jak również uwagi i sugestie, w tym dotyczące treści i formy publikacji. Pozwolą one w większym stopniu wyjść naprzeciw Państwa oczekiwaniom.

Dyrektor Departamentu Badań
Demograficznych i Rynku Pracy

Agnieszka Zgierska

PREFACE

The presented publication comprises a continuation of the previous issues collectively presenting the generalized results of the representative Labour Force Survey (LFS). The objective of the paper was presentation of basic information from the survey in a form of time series facilitating analysis on the changes in the labour market.

The publication presents the results of the quarterly surveys carried out in the years 2013-2015; similarly to the previous edition concerning the period 2010-2012, it was supplemented with annual average data.

The publication has been prepared by the team of staff of the Labour Resources Section in the CSO Demographic and Labour Market Surveys Department with co-operation of the CSO Methodology, Standards and Registers Department and the Statistical Computing Centre - Statistical System Section in Radom.

The current results of the Labour Force Survey are available online: <http://www.stat.gov.pl>; topic: Labour market. The results of the survey carried out in particular Community Member States as the Labour Force are available on the Eurostat website: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/statistics-illustrated>.

We do count on your further co-operation in the work concerning improvement of the publication. We shall appreciate any comments and suggestions, particularly regarding the contents and form of the publication. They will allow us to meet all your expectations to a greater extent.

*Director of the Demographic
and Labour Market Surveys Department*

Agnieszka Zgierska

Warsaw, November 2016

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Tabl.	Str.
PRZEDMOWA	PREFACE	x	3
UWAGI METODYCZNE.....	METHODOLOGICAL NOTES.....	x	7
1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W LATACH 2013-2015	1. ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION IN 2013-2015		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej	Economic activity of the population aged 15 and more.....	1.1	13
Ludność aktywna zawodowo według wieku.....	Economically active population by age.....	1.2	22
Współczynnik aktywności zawodowej według wieku ...	Activity rate by age	1.3	28
Ludność aktywna zawodowo według poziomu wykształcenia	Economically active population by level of education	1.4	34
Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia	Activity rate by level of education	1.5	37
Współczynnik aktywności zawodowej według województw	Activity rate by voivodships	1.6	40
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkałej na wsi według związku z gospodarstwem rolnym	Economic activity of the population aged 15 and more in rural areas by connection with agricultural farm	1.7	46
2. PRACUJĄCY W LATACH 2013-2015	2. EMPLOYED PERSONS IN 2013-2015		
Pracujący według statusu zatrudnienia	Employed persons by employment status.....	2.1	49
Pracujący według wieku.....	Employed persons by age.....	2.2	52
Wskaźnik zatrudnienia według wieku	Employment rate by age	2.3	58
Pracujący według poziomu wykształcenia.....	Employed persons by level of education	2.4	64
Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia	Employment rate by level of education.....	2.5	67
Pracujący według wybranych sekcji PKD	Employed persons by selected NACE sections.....	2.6	70
Pracownicy najemni według wybranych sekcji PKD	Employees by selected NACE sections	2.7	76
Pracujący według czasu pracy i statusu zatrudnienia..	Employed persons by working time and employment status	2.8	82
Pracujący według województw.....	Employed persons by voivodships	2.9	88
Wskaźnik zatrudnienia według województw	Employment rate by voivodships.....	2.10	94
Pracownicy najemni według rodzaju umowy o pracę...	Employees by work contract	2.11	100
3. BEZROBOTNI W LATACH 2013-2015	3. UNEMPLOYED PERSONS IN 2013-2015		
Bezrobotni według kategorii	Unemployed persons by categories	3.1	101

		Tabl.	Str.
Bezrobotni według wieku	Unemployed persons by age	3.2	106
Stopa bezrobocia według wieku	Unemployment rate by age	3.3	112
Bezrobotni według poziomu wykształcenia	Unemployed persons by level of education	3.4	118
Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia	Unemployment rate by level of education	3.5	121
Bezrobotni według przyczyn zaprzestania pracy	Unemployed persons by reasons for leaving last job	3.6	124
Bezrobotni według województw	Unemployed persons by voivodships	3.7	130
Stopa bezrobocia według województw	Unemployment rate by voivodships	3.8	136
Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy	Unemployed persons by duration of job search	3.9	142
4. BIERNI ZAWODOWO W LATACH 2013-2015	4. ECONOMICALLY INACTIVE POPULATION IN 2013-2015		
Bierni zawodowo według przyczyn bierności	Economically inactive persons by reasons for inactivity	4.1	145
Bierni zawodowo według wieku	Economically inactive persons by age	4.2	148
Bierni zawodowo według województw	Economically inactive persons by voivodships	4.3	154
Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia	Economically inactive persons by level of education	4.4	160
Bierni zawodowo uprzednio pracujący według przyczyn bierności	Economically inactive persons previously in employment by reasons for inactivity	4.5	163
NAJWAŻNIEJSZE AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE BADANIA SIŁY ROBOCZEJ W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ	MAJOR REGULATIONS OF THE EU – LFS	x	166

UWAGI METODYCZNE

Niniejsza publikacja stanowi kontynuację wcześniejszych opracowań przedstawiających w sposób zbiorczy uogólnione wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Poprzednia edycja publikacji przedstawiała kwartalne wyniki BAEL w latach 2010-2012, bieżąca uwzględnia okres od I kwartału 2013 do IV kwartału 2015 r. włącznie.

Zaprezentowane dane zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 roku.

1. KONCEPCJA BADANIA AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące aktywności ekonomicznej ludności, które opierają się na Rezolucji w sprawie statystyk ludności aktywnej zawodowo, zatrudnienia, bezrobocia i niepełnozatrudnienia, przyjętej na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. (z późniejszymi zmianami) i zalecane przez Międzynarodową Organizację Pracy do stosowania w praktyce przez poszczególne kraje. Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Eurostat. **Podstawę prawną badania stanowi coroczne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej.** Podstawowym aktem prawnym wprowadzającym Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w krajach Unii Europejskiej jest Rozporządzenie Rady Unii Europejskiej Nr 577/98 z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej na terenie Wspólnoty (z późniejszymi zmianami), uzupełniane rozporządzeniami wykonawczymi, precyzującymi m.in. wymaganą listę zmiennych, dla których krajowe Urzędy Statystyczne zobowiązane są przekazać wyniki do Eurostat.

Pełna lista aktualnie obowiązujących aktów prawnych (wprowadzających lub zmieniających rozporządzenie podstawowe) została umieszczona na końcu publikacji.

Badaniem objęci są **członkowie gospodarstw domowych¹ w wieku 15 lat i więcej** w wylosowanych mieszkaniach z wyłączeniem osób przebywających 12 miesięcy lub więcej za granicą oraz w gospodarstwach zbiorowych (takich jak: hotele pracownicze, domy studenckie, internaty, domy opieki społecznej itp.). W związku z tym, liczba ludności w wieku 15 lat i więcej uzyskana po uogólnieniu wyników badania jest mniejsza w poszczególnych kwartałach od 1,739 do 1,799 tys. od szacowanej liczby ludności. W analizowanym okresie przebadano w zależności od kwartału od 31,6 do 36,8 tysięcy gospodarstw domowych oraz od 68,3 do 98,1 tysięcy osób.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby ludności nieobjętej badaniem oraz wielkości zbadanej próby w okresie od I kw. 2013 r. do IV kw. 2015 r. zawarte są w kwartalnych publikacjach „*Aktywność ekonomiczna ludności Polski*” dostępnych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego: <http://www.stat.gov.pl-obszar> tematyczny: *Rynek pracy*.

METHODOLOGICAL NOTES

The presented publication comprises a continuation of the previous issues presenting collectively the generalized results of the sample Labour Force Survey (LFS).

The previous edition of the publication presented the quarterly LFS results in the years 2010-2012, while the current publication includes the period between the first quarter of 2013 and the fourth quarter of 2015 inclusively.

The presented results were generalized with the use of population balances compiled on the basis of the Population and Housing Census of 2011.

1. THE CONCEPT OF THE LABOUR FORCE SURVEY

The base of the LFS methodology constitute definitions concerning the economically active population which are based on the Resolution on the statistics of the economically active population, employment, unemployment and underemployment adopted by the Thirteenth International Conference of Labour Statisticians in October 1982 (with later amendments) and recommended for the use in particular countries by the International Labour Organization. The survey subject is the situation within the scope of economic activity of the population, i.e. the fact of performing work, being unemployed or economically inactive in the reference week.

The Labour Force Survey has been carried out in Poland quarterly since May 1992. It has been improved in accordance with the Eurostat recommendations. **The legal basis of the LFS provides the annual Regulation of the Council of Ministers concerning the programme of statistical surveys of official statistics.** The main regulation implementing labour force survey in the European Community Member States is the Regulation of the European Council No. 577/98 of 9 March, 1998 on the organization of the labour force sample survey in the Community (with later amendments), supplemented with executive regulations, which inter alia precise the required list of variables the results of which the National Statistical Institutions are obliged to transmit to Eurostat.

A complete list of currently obligatory legal regulations (implementing or amending basic regulation) is included at the end of the publication.

The survey covers **members of households¹ aged 15 years and more** in the sampled dwellings excluding household members who stayed abroad or in institutional households (such as lodging-houses for employees, student hostels, boarding schools, social welfare homes, etc.) for 12 months or longer. Therefore, after generalizing the results of the survey, the number of population at the age 15 years and more is lower by between 1,739 and 1,799 thousand than demographic estimates of the population. Depending on a quarter, between 31.6 and 36.8 thousand households and between 68.3 and 98.1 thousand persons were surveyed in the analysed period.

Detailed information regarding the number of population not covered with the survey and the size of the surveyed sample in the period between the first quarter of 2013 and the fourth quarter of 2015, is included in quarterly publications *Labour Force Survey in Poland* available on the Central Statistical Office website: <http://www.stat.gov.pl> topic: *Labour market*.

¹ Gospodarstwo domowe definiuje się jako zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Jeżeli któraś z osób mieszkających razem utrzymuje się oddzielnie, tworzy ona oddzielne, jednoosobowe gospodarstwo domowe.

A household is defined as a group of people living together and maintaining themselves jointly. If one of the persons living together maintains him/herself independently then this person creates a separate one-person household.

2. DOBÓR PRÓBY ORAZ UOGÓLNIANIE WYNIKÓW BADANIA

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzane jest metodą reprezentacyjną, a wyniki badania uogólniane są na populację generalną.

Od IV kwartału 1999 r. obserwacja wybranego tygodnia w środkowym miesiącu kwartału została zastąpiona **metodą obserwacji ciągłej**, co oznacza, że w każdym tygodniu kwartału badana jest 1/13 część kwartalnej próby mieszkań, dzięki czemu możliwe jest zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Dobór prób kwartalnych odbywa się wg zasad tzw. **schematu rotacyjnego** zgodnie z którym do ankietowania w danym kwartale przeznaczają się dwie próby elementarne² badane w kwartale poprzednim, jedną próbę elementarną nowoprowadzoną do badania oraz jedną próbę elementarną nie badaną w kwartale poprzednim, a która została wprowadzona do badania dokładnie przed rokiem. W efekcie tego schematu każda próba elementarna używana jest wg zasady 2-(2)-2: dwa kwartały w badaniu, dwa kwartały przerwy, znów dwa kwartały w badaniu i koniec służby.

Losowanie prób do BAEL przebiega wg zasad **losowania dwustopniowego**. **Jednostkami losowania pierwszego stopnia** są rejony statystyczne (w miastach) i obwody spisowe (na wsi) **powarstwowane** ze względu na województwa i klasy miejscowości, zaś **jednostkami losowania drugiego stopnia** są mieszkania. Losowanie jednostek pierwszego stopnia są rejony oraz mieszkań przeprowadza się na podstawie Krajowego Rejestru Podziału Terytorialnego Kraju, zawierającego m.in. wykaz terytorialnych jednostek statystycznych oraz wykaz adresowy mieszkań w układzie poszczególnych rejonów i obwodów spisowych.

Wyniki badania są opracowywane i publikowane w ujęciu kwartalnym w uproszczeniu w postaci średnich wyników z 13 tygodni danego kwartału.

Najniższym poziomem podziału administracyjnego, na którym są udostępniane dane z BAEL jest województwo. Wynika to z reprezentacyjnego charakteru badania i wielkości próby. Dane na niższych poziomach podziału terytorialnego są obciążone zbyt dużym błędem losowym, podobnie jak dodatkowe przekroje w ujęciu wojewódzkim.

Szczegółowe informacje dotyczące zarówno sposobu doboru próby, jak i uogólniania wyników badania zawarte są w kwartalnych publikacjach „*Aktywność ekonomiczna ludności Polski*” dostępnych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego: <http://www.stat.gov.pl> - w obszarze tematycznym: *Rynek pracy*.

3. PODSTAWOWE DEFINICJE

Ludność aktywna zawodowo (inaczej mówiąc siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- **wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę** przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

2. SELECTION OF THE SAMPLE AND GENERALIZATION OF THE SURVEY RESULTS

The Labour Force Survey is the probability sample survey. Its results are generalized on the general population.

Since the fourth quarter of 1999, the observation of the reference week in the middle month of a quarter has been replaced by a **continuous observation method**, which means that in each of the 13 weeks of a quarter 1/13th part of the quarterly sample of dwellings is surveyed. It allows presenting the situation in the labour market during a whole quarter.

The selection of quarterly samples follows principles of the so-called **rotation scheme** according to which there are scheduled for the interview in a given quarter: two elementary samples² surveyed in the previous quarter, one elementary sample introduced into the survey for the first time and one elementary sample that was not surveyed in the previous quarter and had been introduced into the survey exactly one year before. As the result of this rotation system each elementary sample is used according to the 2-(2)-2 principle: two quarters in the survey, two quarters break, again two quarters in the survey and then out.

The selection of the sample to the LFS survey is carried out according to the **principles of the two-stage sampling**. The **first-stage sampling units** are census clusters (in urban areas) and census enumerations districts (in rural areas) **stratified** by voivodships and classes of localities. The **second-stage sampling units** are dwellings. The selection of the first-stage sampling units and dwellings is carried out on the basis of the National Official Register Territorial Division of the Country, including, i.a. the list of territorial statistical units and the address register of dwellings aggregated in accordance with particular census clusters and census enumeration districts.

The survey results are compiled and published quarterly, simplifying, as the mean values of the results from 13 weeks of a given quarter.

The lowest level of administrative division at which the LFS data are available is voivodship. It is due to the representative character of the survey and the sample size. The data at lower levels of territorial division are biased with too high sampling error, similarly to additional breakages at the voivodship level.

Detailed information concerning both the method of sample selection and generalization of the survey results are included in quarterly publications *Labour Force Survey in Poland* available online on the Central Statistical Office website: www.stat.gov.pl – topic: *Labour market*.

3. BASIC DEFINITIONS

Economically active population (or labour force) include all persons considered as employed or unemployed according to the following definitions.

Among **the employed** are included all persons aged 15 years or more who during the reference week:

- **performed for at least one hour any work** generating pay or income, i.e. were employed as employees, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in conducting family agricultural farm or family economic activity outside agriculture,

² Próba na każdy kwartał składa się z czterech prób elementarnych, które ze względu na metodę ciągłą dzielone są na 13 tygodniowych próbek elementarnych.

The sample for each quarter consists of four elementary samples, which due to the continuous method are divided into 13 weekly elementary subsamples.

- **miali pracę, ale jej nie wykonywały:**
 - ✓ z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
 - ✓ z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących - zgodnie z międzynarodowymi standardami - zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia (International Classification of Status in Employment) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą z tego
 - ✓ **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
 - ✓ **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** - osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** - osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również od 2004 r. agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Dane o **miejscu pracy** osób pracujących oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych prezentowane są według **Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007)**. Klasyfikacja ta została opracowana na podstawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (NACE Rev. 2) wprowadzonej do stosowania rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 1893/2006.

Główne miejsce pracy ustalane jest na podstawie subiektywnej oceny respondenta. W przypadku wątpliwości za pracę główną uznaje się tę, która zajmuje więcej czasu. Jeżeli prace respondenta zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód.

Zbiorowość pracujących podzielono na osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy**. Zgodnie z zaleceniami EUROSTAT od I kw. 2001 r. ww. podział dokonywany jest na podstawie deklaracji respondenta w odniesieniu do głównego miejsca pracy.

Zbiorowość pracujących podzielono na mających **pracę stałą i dorywczą**. Za pracę stałą przyjmuje się pracę podjętą na czas nieokreślony, a za pracę dorywczą na czas określony.

- **had work, but did not perform it due to:**
 - ✓ due to sickness, maternity leave, parental leave or vacation,,
 - ✓ due to other reasons, but duration of the break in employment was:
 - up to 3 months,
 - over 3 months, but those persons were employees and during that period received at least 50% of their hitherto remuneration.

Among the employed – in accordance with the international standards – were also included apprentices who signed the contract for occupational training or occupational preparation with an enterprise or natural person providing that they received remuneration.

Due to the survey methodological assumptions the number of the employed obtained from the LFS does not comprise some categories of persons, who are considered as employed in the establishment survey, i.a.:

- employed persons living in lodging houses for workers,
- employed persons working abroad for their Polish employers.

Classification of the status in employment was based on the International Classification of Status in Employment and it specifies the following categories of the employed:

- **self-employed person** – a person who conducts his/her own economic activity in which
 - ✓ **employer** – a person who conducts his/her own economic activity and employs at least one employee,
 - ✓ **own-account worker without employees** – a person who conducts his/her own economic activity and does not hire any employees,
- **employee** - a person employed on the basis of employment contract by a public or private employer,
- **contributing family worker** – a person who helps without agreed upon remuneration in conducting family economic activity.

Among **employees** are also included persons performing outwork and apprentices with whom enterprises or natural persons signed a contract for occupational training or learning skills for a particular job (if they receive a payment).

Since 2004, among **own-account workers** have been also included agents in all types of agencies.

The data on **the place of work** of the employed and the last place of work of the unemployed are presented in accordance with the **Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007)**. The classification was elaborated on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2) introduced by the regulation of the European Parliament and Council 1893/2006.

The main job is determined on the basis of the respondent's subjective decision. In case of any doubts, as the main job is regarded the one that takes more time. If the respondent's jobs take the same amount of time, as the main one is considered the one that generates higher income.

Population of the employed was divided into persons **working full-time and part-time**. In accordance with the EUROSTAT recommendations, since the first quarter of 2001 the above division has been determined on the basis of the respondent's declaration regarding his/her main job.

Population of the employed was divided into persons with **permanent and temporary work**. As permanent work is considered the one undertaken for unlimited duration, while temporary work is the one undertaken for limited duration.

Od I kwartału 2001 r. populacja **bezrobotnych**, według zaleceń EUROSTAT, została ograniczona do osób w wieku **15–74 lata**. Bezrobotni są to osoby, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia³ nie były osobami pracującymi (według definicji na str. 8),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do **bezrobotnych** zostały zaliczone także **osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.**

Osoby bezrobotne zostały zaklasyfikowane do jednej z czterech kategorii:

- **bezrobotni, którzy stracili pracę**, tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy i natychmiast (tzn. w ciągu trzech miesięcy) rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- **bezrobotni, którzy zrezygnowali z pracy**, tzn. osoby, które odeszły z pracy z własnej inicjatywy i natychmiast rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- **bezrobotni, którzy powracają do pracy po przerwie**, w czasie której nie poszukiwali pracy przez minimum 3 miesiące,
- **bezrobotni, którzy nigdy nie pracowali** i poszukują pierwszej w życiu pracy.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - ✓ dłuższym niż trzy miesiące,
 - ✓ do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżniono grupę **zniechęconych**, do której należą osoby, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Ludność wiejską podzielono na 2 zbiorowości:

- **ludność związaną z gospodarstwem rolnym**, tj. osoby mieszkające na wsi, będące członkami gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego,
- **ludność bezrolną**, tj. osoby mieszkające na wsi, będące członkami gospodarstwa domowego, w którym żadna osoba nie jest użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

4. UWAGI DO TABLIC

W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycji „OGÓŁEM”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

Since the first quarter of 2001, according to the EUROSTAT recommendations, the population of **the unemployed** has been limited to persons aged **15–74 years**. The unemployed are persons who simultaneously meet the following three conditions:

- during the reference week³ were not employed (in accordance with the definition on p. 8),
- were actively looking for work, i.e. for over 4 weeks (the reference week being the fourth one) had been involved in concrete actions aimed at finding a job,
- were ready (available) to take up work within two weeks after the reference week.

Among **the unemployed** were also included persons **who were not seeking work because they had already found a job, were only waiting to start work within the period no longer than 3 months, and were available for this job.**

Unemployed persons were classified into one of the following four categories:

- **unemployed who lost work**, i.e. persons who left their last employment not on their own initiative and immediately (i.e. within three months) began to look for work,
- **unemployed who resigned from work**, i.e. persons who left their last employment on their own initiative and immediately began to look for work,
- **unemployed who are re-entering employment after a break** during which they were not looking for work for at least 3 months,
- **unemployed who had never worked** and are looking for their first employment.

Economically inactive population, i.e. the population not in the labour force, are all persons aged 15 and more who were not classified as employed or unemployed, i.e. persons who during the reference week:

- did not work, did not have a job and were not job-seekers,
- did not work and were job-seekers, but were not available (ready) to start work within two weeks after the reference week,
- did not work and were not job-seekers because they had found a job and were waiting to start it within the period:
 - ✓ longer than three months,
 - ✓ up to 3 months, but were not available for this job.

A group of **discouraged** persons has been specified among the economically inactive, including persons who are not seeking work because they are convinced that they will not find it.

Rural population was divided into 2 subpopulations:

- **agricultural population**, with connections to agricultural holdings, i.e. persons living in rural areas, members of households with a holder of agricultural farm,
- **non-agricultural population**, population without connections to agricultural holdings, i.e. persons living in rural areas, members of households without any holders of agricultural farm.

4. COMMENTS TO TABLES

In some tables the data, when summed up, may give a different total than the number in the column "TOTAL". This is due to the rounding-off done after generalizing results of the survey.

Since this is a sample-based survey, there is recommended a careful approach to the data in the cases of divisions that are more detailed and low figures (lower than 15 thousands).

³ Za badany tydzień uznaje się tydzień poprzedzający tydzień ankietyzacji; tydzień ankietyzacji definiowany jest jako tydzień, w którym przeprowadza się wywiad z respondentem.
As the reference week is considered the week preceding the interviewing week; the interviewing week is defined as the week during which an interview with a responded is carried out.

We wszystkich kwartałach 2015 r. do uogólniania wyników badania wykorzystano dane o ludności wg stanu w dniu 31 XII 2014 r., przyczyną był brak dostępności informacji nt. zmian liczby i struktury ludności w 2015 r. – z tego też powodu we wszystkich kwartałach 2015 r. populacja objęta BAEL pozostaje na stałym poziomie.

Tabl. 1.1., 1.3., 1.5., 1.6., 1.7., 2.3., 2.5., 2.10., 3.3., 3.5., 3.8.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny).

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Tabl. 1.2., 1.3., 2.2., 2.3., 3.2., 3.3., 4.2. Niezależnie od szczegółowych przedziałów wieku wprowadzono podział na ekonomiczne grupy wieku. Obejmują one ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym - 15-17 lat (mężczyźni i kobiety),
- produkcyjnym - 18-64 lata (mężczyźni) i 18-59 lat (kobiety),
- poprodukcyjnym - 65 lat i więcej (mężczyźni) i 60 lat i więcej (kobiety).

W tablicach tych wprowadzono dodatkową grupę wieku 15-64 lata, wyznaczającą granicę wieku produkcyjnego według definicji Eurostat i służącą do porównań międzynarodowych.

Tabl. 1.4., 1.5., 2.4., 2.5., 3.4., 3.5., 4.4. Dane o **wykształceniu** ilustrują poziom uzyskanego przez respondenta wykształcenia (np. w przypadku studentów jest to szkoła średnia ogólnokształcąca lub zawodowa). Zbiorowość osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym zawiera również osoby bez wykształcenia szkolnego.

Tabl. 2.1., 2.11. Do pracowników najemnych w **sektorze publicznym** zaliczono osoby zatrudnione w jednostkach stanowiących własność państwową i samorządu terytorialnego. Do pracujących w sektorze prywatnym zaliczono pracodawców i pracujących na własny rachunek, pomagających członków rodzin i pracowników najemnych zatrudnionych u osób fizycznych oraz w pozostałych jednostkach sektora prywatnego.

Tabl. 2.6., 2.7. W nazewnictwie rodzaju działalności Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 zastosowano skróty (oznaczone w tablicach znakiem „Δ”).

Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw (obowiązujących dla ostatniego prezentowanego w publikacji okresu) podajemy poniżej:

Sekcje PKD 2007

<u>skrót</u>	<u>pełna nazwa</u>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

In all quarters of 2015, the data on population as of the state on 31 XII 2014, was used for generalization of the results; the reason was unavailability of information regarding the changes in the number and structure of the population in 2015 – therefore, in all quarters of 2015, the population covered with the LFS stayed at the same level.

Tables 1.1., 1.3., 1.5., 1.6., 1.7., 2.3., 2.5., 2.10., 3.3., 3.5., 3.8.

Activity rate is calculated as the percentage share of economically active persons of a particular category in the total number of population of a particular category (specified, i.a. according to age, level of education, marital status).

Employment rate is calculated as the percentage share of employed persons of a particular category in the total number of population of a particular category (specified, i.a. according to age, level of education, marital status).

Unemployment rate is calculated as the percentage share of unemployed persons of a particular category in the total number of economically active population of a particular category.

Tables 1.2., 1.3., 2.2., 2.3., 3.2., 3.3., 4.2. Irrespective of the detailed age groups, a division into economic age groups was introduced. They include population at the:

- pre-working age - 15-17 years (men and women),
- working age - 18-64 years (men) and 18-59 years (women),
- post-working age - 65 years and more (men) and 60 years and more (women).

In the above tables, an additional age group 15-64 years has been introduced, which specifies a threshold of the working age in accordance with the Eurostat definition and is used in international comparisons.

Tables 1.4., 1.5., 2.4., 2.5., 3.4., 3.5., 4.4. Data on **education** present the level of education attained by the respondent (e.g. in case of tertiary students it is general or vocational secondary school). The population of persons with lower secondary, primary and incomplete primary education includes also persons without school education.

Tables 2.1., 2.11. Among employees in the **public sector** are included persons employed in the state-owned units or units owned by local self-government. Among the employed in the private sector are included employers and own-account workers, contributing family workers, employees hired by natural persons or other private sector entities.

Tables 2.6., 2.7. Abbreviations were used in the nomenclature of the kind of activity of the Polish Classification of Activities 2007 (denoted in tables as “Δ”).

The list of the applied abbreviations and full names (obligatory for the last presented in the publication period) is presented below:

NACE sections 2007

<u>abbreviation</u>	<u>full name</u>
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities

Tabl. 1.1., 1.7., 2.8. Definicje pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy, zamieszczono na str. 9. Czas pracy obejmuje od I kwartału 2001 tylko godziny pracy przepracowane w miejscu pracy deklarowanym przez respondentów jako główne miejsce pracy.

Tabl. 3.6. Dane odnoszące się do zbiorowości **bezrobotnych uprzednio pracujących** wg przyczyn zaprzestania pracy nie obejmują osób bezrobotnych, których przerwa w pracy wynosiła 8 lat lub dłużej.

Tabl. 3.9. Czas poszukiwania pracy liczony jest od **I kwartału 2008 r.** od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała, co najmniej 4 tygodnie, w związku z czym dane te nie są porównywalne z danymi z lat poprzednich.

Tables 1.1., 1.7., 2.8. Definitions of persons employed full-time and part-time are presented on page 9. Since the first quarter of 2001, only hours worked in the workplace declared by the respondents as the main job have been included in working time.

Table 3.6. The data concerning the population of **unemployed persons previously in employment** by the reasons for leaving work do not include unemployed persons whose break in employment lasted 8 years or longer.

Table 3.9. Since the first quarter of 2008, the duration of job search has been counted from the moment of termination of a break in job search, providing that such break took place and lasted at least 4 weeks, therefore these data are not comparable with the data from the previous years.